

Parlamentul
Republicii Moldova

DCY-08 nr. 457
05 noiembrie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (nr. 289 din 18.10.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl Vladimir Bolea, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. În acest sens se propune modificarea noțiunilor de producători agricoli mici, mijlocii și mari, completarea legii cu noțiunea de „*producător agricol micro*”, modificarea noțiunii de „*plată directă*”, modificarea mai multor articole, în vederea îmbunătățirii accesului producătorilor agricoli mici la obținerea subvențiilor; repartizarea mijloacelor financiare conform măsurilor/submăsurilor de sprijin și categoriilor de producători agricoli, în limita mijloacelor financiare disponibile, precum și păstrarea condițiilor existente de reglementare privind subvenționarea creditelor acordate producătorilor agricoli.

3. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, inițiativa legislativă a fost înaintată în scopul de a facilita accesul producătorilor agricoli la sursele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a îmbunătăți politicile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural prin ajustare la necesitățile economiei naționale și ale locuitorilor țării.

4. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, iar domeniul reglementat este de competența exclusivă a Parlamentului, în corespundere cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

5. Potrivit art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, anticorupție, juridice sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Remarcăm lipsa expertizelor la proiectul dat.

7. În vederea respectării art. 21 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, relevăm că proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ. În sensul dat, considerăm oportună avizarea proiectului în cauză de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în calitate de autoritate responsabilă de politica de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, care în temeiul Legii nr. 276/2016 este responsabilă de gestionarea legală și corectă a resurselor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (FNDAMR), dar și de Ministerul Finanțelor.

II. Observații de conținut și tehnico-legislative

1. La Art. I:

- Întru respectarea normelor de tehnică legislativă la **pct.1**, se propune substituirea cuvintelor „Pe tot parcursul legii” cu cuvintele „*În cuprinsul legii*”.

Totodată relevăm asupra utilizării în tot cuprinsul proiectului a cuvântului „aliniat” la forma gramaticală corectă, anume „alineat”.

- **Pct. 5** propunem a fi expus în următoarea redacție: „*La articolul 9 alineatul (3), textul ”(plățile directe)”*, se exclude.”

Consecvent atagem atenția că, autorul proiectului propune substituirea la art 1 alin.(1) și art. 4 litera b) din Legea nr. 276/2016 a cuvântului „direcțiile” cu cuvântul „prioritățile”, însă s-a omis propunerea de substituire a cuvintelor expuse, în ce privește art. 9 alineatul (4) din Lege, în dispozițiile căruia deasemenea se utilizează cuvântul „direcțiile”.

- Cu referire la **pct. 6** propunem substituirea cuvântului „textul” în ambele cazuri cu „*cuvintele*”.

Iar cuvântul „Regulamente” urmează a fi scris cu literă minusculă. Aceeași obiecție este valabilă și pentru **art. 21 alin. (4)** din proiect.

- La **pct.7** se propune introducerea textului „*măsurile/submăsurile de sprijin*”. Atragem atenția că în dispozițiile de conținut ale Legii nr. 276/2016 nu se utilizează noțiunea de „*submăsurile de sprijin*”. La articolul 3 din Lege este definită doar noțiunea de „*măsură de sprijin*”. Totodată articolul 17 din Lege reglementează „*măsurile de sprijin*” necesare pentru atingerea priorităților Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală. În susținerea obiecției invocăm necesitatea respectării prevederilor art. 54 alin (1) litera c) din Legea nr. 100/2017.

Obiecția este valabilă și pentru **pct.8** și **pct. 17** din proiect.

- La **pct.10** cuvintele „primul alineat” urmează a fi substituit cu cuvintele „*partea introductivă*”.

În ce privește modificările propuse cu privire la Prioritatea I, atragem atenția că articolul 17 din Legea nr. 276/2016 nu este divizat în alineate. Corespunzător, sugerăm respectarea rigorilor de tehnică legislativă conform Legii nr. 100/2017.

Cu referire la modificările propuse la Prioritatea II, propunem substituirea cuvintelor „o literă nouă” cu textul „*litera g*”.

- La **pct. 11** ce vizează modificările propuse la articolul 20 alineatul (3), sugerăm substituirea cuvintelor „completează cu” cu cuvântul „*introduce*”.

- La **pct.12** cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „*cuprins*”.

- La **pct.13** se propun modificări la articolul 22 din Legea nr. 276/2016 cu privire la cotele procentuale ale înlesnirilor acordate unor categorii de producători agricoli. Astfel,

proiectul propune modificări, inclusiv, la litera d) art.22 din Legea nr. 276/2016 și anume vizează acordarea pentru grupurile de producători și cooperativele de întreprinzător a înlesnirilor de cel puțin 50 %. Or, potrivit Notei informative alăturate proiectului, stabilirea cotei procentuale respective are scopul încurajării și stimulării activităților agricole prioritare, susținerea asocierii producătorilor agricoli.

Relevăm că, articolul 22 alineatul (3) din Lege stabilește expres că, înlesnirile acordate nu vor depăși plafonul maxim de 30 % din valoarea investiției eligibile. Iar potrivit proiectului la alineatul (3) art. 22 din Legea nr. 276/2016 se propun modificări, în sensul exceptării grupurilor de producători și a cooperativele de întreprinzător prevăzuți la litera d) art. 22 din proiect de la normele menționate.

În atare situație, nu este clară poziția autorului proiectului de a nu institui un plafon a înlesnirilor acordate grupurilor de producători și cooperativele de întreprinzător. Or, nici Nota informativă nu conține careva argumente în sensul dat.

- La **pct. 14** cuvintele „se introduce” se propune a fi substituite cu cuvintele „*articolul se completează cu*”.

Totodată, la pct. 14 din proiect se propune completarea art. 23 din Legea nr. 276/2016 cu alineatul (11¹) care prevede „*alocația financiară stabilită la alin. (11) lit. a)-c), în caz de nevalorificare se redistribuie între ele*”.

Reținem că norma respectivă nu corespunde criteriilor de calitate a normei, or nu este clar între cine va avea loc redistribuirea alocației financiare și în ce condiții.

- La **pct. 16** propunem substituirea cuvântului „textul” în ambele cazuri cu „*cuvintele*”.
- La **pct. 17** în partea ce vizează litera e) propunem substituirea cuvintelor „se introduce” cu cuvintele „*alineatul se completează cu*”.
- În ce privește **pct. 18**, dat fiind faptul că dispozițiile alineatului (5) a art. 33 din proiect reprezintă norme tranzitorii, întru respectarea prevederilor art. 48 din Legea nr. 100/2017 sugerăm plasarea acestuia la **Art. II**. Drept urmare alineatul (5) va deveni alineatul (3).

Consecvent, pct. 18 din proiect va avea următoarea formulare:

„*La articolul 33 alineatele (5) și (6) se abrogă*”.

2. La Art. II

Referitor la intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial, expunem că art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 prevede că, de regulă, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Alin. (3) al articolului menționat *supra* expune expres cazurile în care poate fi stabilită o altă dată de intrare în vigoare a actelor normative. Relevăm, că Nota informativă nu cuprinde motive ce ar justifica urgentarea intrării în vigoare a proiectului de lege.

În concluzie, fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege avizat, relevăm că acesta necesită a fi redactat prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării acestuia rămâne la latitudinea Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală